

<http://www.iusmentis.com/>

Auteursrecht op internet

Via de auteurswet wordt intellectueel eigendom beschermd. Vrijwel elk geschrift, elke foto of tekening, elektronisch of niet, is automatisch beschermd door het auteursrecht. Het world wide web, ooit begonnen als een puur tekstueel medium met onderlinge verwijzingen naar webpagina's, werd pas populair nadat er op grote schaal afbeeldingen aan waren toegevoegd. Hoewel het erg eenvoudig is een afbeelding van een webpagina over te nemen, realiseren zich maar weinigen dat daarop ook auteursrecht rust, tenzij anders vermeld. Ook voor het plaatsen van zelfgemaakte foto's van andermans kunstwerken op de eigen website vereist toestemming van de kunstenaar. En staan er personen herkenbaar op de foto, dan moet er ook nog rekening worden gehouden met het portretrecht.

Er is een aantal uitzonderingen: zo is gedeeltelijk citeren uit andermans werk onder bepaalde voorwaarden wel mogelijk, bijvoorbeeld als het gaat om een beoordeling, een bespreking, kritiek of een wetenschappelijke verhandeling. Het is echter zelden toelaatbaar om het hele werk over te nemen. Dat geldt ook voor het overnemen van een (deel van een) afbeelding. Dit valt allemaal onder het citaatrecht en in alle gevallen is bronvermelding verplicht.

Tot enkele jaren geleden waren databanken met informatie juridisch gezien niet beschermd, maar sinds 1999 zijn ze beschermd via het databankrecht. De nieuwe Richtlijn 96/9/EG schept een nieuw intellectueel eigendomsrecht met betrekking tot het opvragen van gegevens uit databanken en het beschikbaar maken van de databank zelf. Wie substantieel investeert in een databank, krijgt 10 jaar bescherming tegen het overnemen en het ontlend van gegevens uit de databank.

Wie zich nader wil informeren over het auteursrecht op internet kan gebruikmaken van de website van ICT-jurist Arnoud Engelfriet. De website van Engelfriet heet 'Ius mentis' (rechten op het geestelijke) en het adres luidt: <http://www.iusmentis.com/>. Daar zijn meer dan 350 artikelen over internetrecht, intellectueel eigendom, regels rond bloggen en computer-criminaliteit te vinden, alsmede commentaren op actuele nieuwsberichten over internetrecht. Alle materialen op deze website worden aangeboden onder de Creative Commons BY-SA licentie, versie 3.0 NL (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/nl/>). Dit betekent dat herpublicatie zonder meer is toegestaan, mits met vermelding van de auteursnaam en een link naar de website. Een voorbeeld van het juist toepassen van auteursrecht op het internet.

Tot elkaar veroordeeld

Het is gewoonte in deze rubriek alleen boeken te bespreken die over (raakvlakken met) het orofaciale systeem of over mondzorg gaan. Die beperking is echter geen wet van Meden en Perzen en in bijzondere gevallen zijn uitzonderingen mogelijk. Voor dit boek wordt die uitzondering gemaakt omdat het is geschreven door een filosoof die tevens tandarts is, een zelden voorkomende combinatie. Heffer studeerde tandheelkunde in Nijmegen en filosofie aan de universiteiten van Tilburg, Amsterdam en Rotterdam. In de tandheelkunde is hij lange tijd een bekend scribent geweest.

In zijn boek maakt Heffer de lezers deelgenoot van zijn zorgen over de samenleving, vooral over het ontbreken van een perspectief op zelfbeschikking en saamhorigheid. Hij geeft in 7 hoofdstukken indrukwekkende beschouwingen over bijvoorbeeld zelfbehoud, angst en dood, over tolerantie, over internet en *sensus communis* en over het verschillend zijn van de aard van man en vrouw. De beste manier om

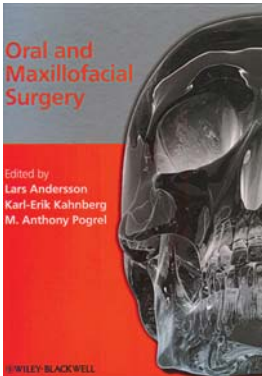
de inhoud te schetsen, is het presenteren van enkele citaten: "*Er is sprake van een oorlog op wereldschaal waarin economische, politieke en religieuze invloedsferen in groeiende confrontatie tegenover elkaar zijn komen te staan*", "*Ons brein is geen zoekmachine die op basis van een trefwoord geconditioneerd dan wel mechanisch een catalogus doorzoekt*", "*Kinderen vormen en vormen nog altijd het 'kapitaal' van een gemeenschap*", "*De digital world opende een doos van Pandora waaruit publiciteit en propaganda als regelrechte plagen ontsnapten*" en "*Langzaam is de publieke informatieverwerking en nieuwsgaring in het liberaal-democratisch kapitalistisch systeem volledig afhankelijk geworden van oplage- en kijkcijfers*".

Voor een goed begrip van de inhoud is het aan te bevelen het boek geconcentreerd hoofdstuk voor hoofdstuk te lezen, omdat anders de letterlijk veelzeggende inhoud niet tot zijn recht komt.

W. Heffer
Tot elkaar veroordeeld. Zorgen voor morgen
Soesterberg: Aspekt, 2010
246 bl., € 20,95
ISBN 978 90 5911 970 3

Mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie: een overzichtsuitgave

L. Andersson, K-E Kahnberg,
M.A. Pogrel (eds.)
Oral and maxillofacial surgery
Oxford: Blackwell Publishing
Ltd, 2010
1.274 bl., geïll. € 216,00.
ISBN 978 1 4051 7119 9

In 'Oral and maxillofacial surgery' wordt getracht een overzicht te presenteren van alle onderwerpen in de mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie. Verschillende internationaal gerenommeerde auteurs leverden een bijdrage aan deze uitgave. In de 57 hoofdstukken en 1.274 pagina's worden basisprincipes zoals de evaluatie van de patiënt, lokale anesthesie, wondgenezing, infectieprofylaxe en het chirurgisch instrumentarium behandeld, maar ook specifieke kaakchirurgische onderwerpen variërend van dentoalveolaire chirurgie, orale pathologie, trauma, implantologie tot orthognathische, oncologische en kaakgewrichtschirurgie komen aan de orde. Een aparte vermelding verdient hoofdstuk 6 waarin sedatie en algehele anesthesie worden besproken vanuit de beroepssituatie in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Dit is voor Nederland minder relevant, omdat de meeste behandelingen hier worden uitgevoerd onder lokale anesthesie en sedatie en algehele anesthesie doorgaans worden uitgevoerd door een anesthesist.

'Oral and maxillofacial surgery' is een mooi uitgevoerd boek met een duidelijke indeling en fraaie illustraties, waardoor de lezer een helder

inzicht krijgt in de diverse aspecten van de mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie. Het probleem waar de eindredacteuren echter tegenaan lopen is kenmerkend voor elke overzichtsuitgave: hoe krijg je alle onderwerpen over mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie in 1 boek? Waar bijvoorbeeld Fonseca, Marciani en Turvey in hun versie van 'Oral and maxillofacial surgery' 3 delen nodig hadden om alle aspecten te beschrijven, proberen Andersson et al het gehele palet in 1 boek te beschrijven. De tekortkoming van het boek is dan ook dat de diepgang ontbreekt en niet alle onderwerpen in gelijke mate aan de orde komen. De hoofdstukken over cosmetische chirurgie, schisis en speekselklierafwijkingen komen er met respectievelijk 23, 27 en 30 pagina's relatief bekaaid vanaf, terwijl traumatologie met 7 en implantologie met 9 hoofdstukken ruim zijn bemeten.

Ondanks deze beperking is het boek zeker een aanrader voor de tandarts-algemeen practicus omdat het een goed overzicht geeft van de mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie. Voor verdere verdieping in de verschillende onderwerpen zijn specialistische handboeken echter aangewezen.

Gebitsontwikkeling bij de mens

F.P.G.M. van der Linden
Gebitsontwikkeling bij de mens.
Houten: Bohn Stafleu van
Loghum, 2010
210 bl., geïll., incl DVD. € 75,00.
ISBN 978 90 313 7531 8

"Onderwijs in de gebitsontwikkeling vormt een wezenlijk onderdeel van de opleiding tot tandarts, orthodontist, pedodontist, mondhygiënist en tandartsassistent", schrijft prof. F.P.G.M. van der Linden in het voorwoord van de nieuwe uitgave 'Gebitsontwikkeling bij de mens'. Veel tandartsen zullen bekend zijn met Van der Lindens standaardwerken over gebitsontwikkeling en gelaatsorthopedie. In een beknopte synthese van belangrijke aspecten uit zijn vele eerdere publicaties gaat hij in op de vorming en eruptie van gebitselementen en de samenhang tussen gebit, skelet en orofaciale functie. Een belangrijk deel van de inhoud betreft afwijkingen van de normale processen en de belangrijkste orthodontische anomalieën. Ter ondersteuning geeft de auteur geselecteerde onderzoeksdata grafisch en numeriek weer, waaronder resultaten van groeionderzoek aan het UMC St Radboud. Voor de fijnproever is een afgewogen lijst met 340 literatuurverwijzingen opgenomen.

Het werk is rijk geïllustreerd met driedimensionale afbeeldingen. De ontwikkeling van het

menselijk gebit wordt op deze wijze zeer toegankelijk uitgelegd. Schematische afbeeldingen, onder meer van opengewerkt schedelmateriaal en ruimtelijke reconstructies, geven een fraai beeld van de driedimensionale verhoudingen.

Een van de doelstellingen van deze uitgave was aanpassing van het onderwijsmateriaal aan de huidige tijd door onder andere betere visualisering met behulp van nieuwe technieken. Die opzet is geslaagd: de bijgevoegde DVD heeft enorme toegevoegde waarde. In 50 kortdurende fragmenten wordt de lezer meegevoerd in de fascinerende wereld van de driedimensionale ontwikkeling van het menselijk gebit met de tijd als vierde dimensie. De uitgave is niet zozeer inhoudelijk vernieuwend maar brengt wel de diverse aspecten van meer dan 50 jaar onderzoek op duidelijke wijze met elkaar in verband. Het boek biedt informatie op verschillende niveaus en is daarom geschikt voor een brede doelgroep. Een standaardwerk en aanrader voor elke tandheelkundige zorgverlener.